

سازمان جهانی کار و سازمان ملل هشدار دادند

# هوش مصنوعی و شکاف بین کشورهای پر درآمد و کم درآمد

به آن‌ها اجازه می‌دهد تا خدمات خود را به شرکت‌های خارجی عرضه کنند و همچنین به‌طور مؤثر باعث ایجاد شرکت‌هایی در کشورهای دیگر شده و نوعی فرار مغزهای مجازی را به دنبال دارد.

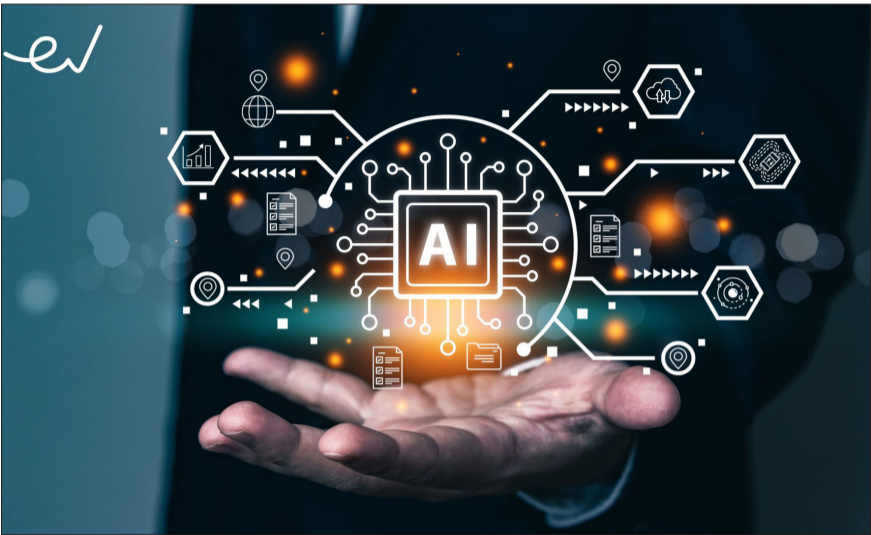
این گزارش نشان می‌دهد که زنان بیشتر در معرض خطر آسیب‌های ناشی از خودکارسازی هوش مصنوعی قرار دارند، به‌ویژه در مشاغل دفتری و فرایندهای برون‌سپاری کسب‌وکار مانند مراکز تماس که در اقتصادهای در حال توسعه رایج است. با این حال، تحقیقات حاکی از آن است که هرچند خودکارسازی ممکن است منجر به از دست دادن برخی مشاغل شود، در عین حال پتانسیل افزایش فرصت‌های شغلی، بهبود کیفیت شغل‌ها و ارتقای بهره‌وری را نیز به همراه دارد.

این گزارش سه محور اصلی را پیشنهاد کرده است: تقویت همکاری‌های بین‌المللی، ایجاد ظرفیت ملی و پرداختن به هوش مصنوعی در دنیای کار.

این محورها شامل موارد زیر می‌شوند:

- **تقویت زیرساخت‌های دیجیتال:** کشورهای در حال توسعه برای پذیرش مؤثر هوش مصنوعی نیازمند زیرساخت‌های دیجیتال قوی هستند. این شامل دسترسی به برق پایدار، پهنای باند کافی و فناوری‌های ارتباطی مدرن می‌شود.
- **انتقال فناوری:** کشورهای پردرآمد باید در انتقال فناوری‌ها و دانش هوش مصنوعی به کشورهای در حال توسعه کمک و زمینه‌مشارکت برای پیشرفت فناوری را ایجاد کنند.
- **ایجاد مهارت‌های مبتنی بر هوش مصنوعی:** سرمایه‌گذاری در آموزش و پرورش برای تجهیز نیروی کار به مهارت‌های مبتنی بر هوش مصنوعی امری ضروری است. این موضوع به کارگران کمک می‌کند تا با تغییرات ناشی از هوش مصنوعی سازگار و از فرصت‌های آن بهره‌مند شوند.
- **تشویق گفت‌وگوی اجتماعی:** ادغام مؤثر هوش مصنوعی در محیط‌های کاری نیازمند گفت‌وگوی اجتماعی است. پیشرفت‌های فناوری نباید صرفاً به افزایش بهره‌وری و سودآوری محدود شود، بلکه باید به‌گونه‌ای طراحی و اجرا شود که حقوق کارگران حفظ شده و کیفیت زندگی شغلی آنان بهبود یابد.

گزارش «شکاف هوش مصنوعی» را جدی بگیرید» همچنین از سیاست‌گذاران، رهبران صنعت و سازمان‌های بین‌المللی می‌خواهد تا در شکل‌گیری آینده‌ای عادلانه و فراگیر مبتنی بر هوش مصنوعی با یکدیگر همکاری کنند. منبع: **ILO**



نابرابری می‌تواند یک مانع موقت در برابر تغییرات مبتنی بر هوش مصنوعی را به مانعی بلندمدت برای دستیابی به شکوفایی اقتصادی تبدیل کند. اگر اقداماتی برای کاهش این نابرابری انجام نشود، این شکاف ممکن است پایدار شده و باعث تشدید فقر و نابرابری جهانی شود. شرکت‌های جهانی و استراتژی‌های پیش‌دستانه برای حمایت از کشورهای در حال توسعه، از جمله فراهم کردن دسترسی به زیرساخت‌های دیجیتال، ارتقای مهارت‌ها و تقویت گفت‌وگوی اجتماعی، پیش‌نیازهای ضروری برای کاهش شکاف تکنولوژیکی هستند. این اقدامات باید تضمین کنند که در روند پیشرفت و گسترش هوش مصنوعی، هیچ کدام از گروه‌های مختلف جمعیت جهان، به‌ویژه افراد با کشورهای کم‌برخوردار، از این پیشرفت‌ها عقب نمی‌مانند.

## فرار مغزهای مجازی

هر سال بیش از ۳۰۰ میلیارد دلار در سطح جهانی به تقویت ظرفیت‌های محاسباتی فناوری اختصاص می‌یابد اما این سرمایه‌گذاری‌ها عمدتاً در کشورهای پردرآمد متمرکز است. این امر باعث ایجاد نابرابری در دسترسی به زیرساخت‌ها و توسعه مهارت‌ها شده و کشورهای در حال توسعه و استارت‌آپ‌های بومی آن‌ها را در موقعیتی نامساعد قرار می‌دهد.

علاوه بر این، بدون وجود صنایع فناوری داخلی، کارگران ماهر کشورهای در حال توسعه مجبورند مهارت‌های خود را از طریق پلتفرم‌های مستقل ارائه دهند. این روند

صنایع سراسر جهان است و فرصت‌های چشمگیری برای نوآوری و افزایش بهره‌وری ارائه می‌دهد. با وجود این، نوآوری مذکور به دلیل نرخ نابرابر سرمایه‌گذاری، پذیرش و استفاده، نابرابری‌های اقتصادی و اجتماعی را تشدید می‌کند. جایی که کشورهای ثروتمند به دلیل دسترسی بهتر به فناوری‌های پیشرفته، در موقعیت اقتصادی و اجتماعی بهتری قرار خواهند گرفت و کشورهای فقیرتر و متوسط به‌ویژه در آفریقا که به منابع و زیرساخت‌های لازم برای بهره‌مندی از این فناوری‌ها دسترسی ندارند، در خطر عقب‌ماندگی بیشتری قرار خواهند گرفت. این هشدار، نیاز به سیاست‌های هماهنگ و اقدامات فراگیر در سطح جهانی را برجسته می‌کند تا از گسترش این شکاف‌ها جلوگیری شود.

## از شکوفایی اقتصاد تا تشدید فقر جهانی

اگرچه استفاده از هوش مصنوعی در محیط‌های کاری می‌تواند منجر به افزایش بهره‌وری و بهبود شرایط کار شود، دسترسی نابرابر به زیرساخت‌ها، فناوری، آموزش باکیفیت و دوره‌های آموزشی ممکن است به گسترش نابرابر هوش مصنوعی بینجامد که به نوبه خود نابرابری‌های جهانی را عمیق‌تر می‌کند. به این صورت که کشورهای با درآمد بالا در موقعیت مناسبی قرار دارند تا از هوش مصنوعی برای افزایش بهره‌وری استفاده کنند، در حالی که کشورهای در حال توسعه ممکن است به دلیل کمبود زیرساخت‌های دیجیتال با موانعی مواجه شوند و نتوانند به‌سرعت هوش مصنوعی را پذیرفته و در اقتصاد خود ادغام کنند. این



در گزارشی مشترک، سازمان جهانی کار و دفتر نماینده دبیر کل سازمان ملل در امور فناوری هشدار دادند که بدون اقدام بین‌المللی، انقلاب هوش مصنوعی می‌تواند شکاف بین کشورهای پر درآمد و کم درآمد را افزایش دهد.

انقلاب هوش مصنوعی همچنان در سطح جهان در حال گسترش است و پیش‌بینی می‌شود که تأثیر آن بر زندگی روزمره، اقتصاد جهانی را متحول و روابط بین‌المللی در سال‌های آینده را عمیق‌تر کند. از سیستم‌های خودران و تشخیص بیماری‌های پیچیده تا تولید آثار هنری و تغییر روش‌های ارتباط، این انقلاب مرزهای نوآوری را جابه‌جا کرده و در عین حال چالش‌های جدیدی را به همراه آورده است. با همه مزایایی که هوش مصنوعی دارد و با وجود سروسدایی که در جهان به پا کرده، این فناوری اگر به‌درستی مدیریت نشود، می‌تواند نابرابری‌ها را تشدید کند؛ زیرا برخی کشورها، سازمان‌ها یا جوامع ممکن است به منابع، دانش یا زیرساخت‌های لازم برای بهره‌گیری از این فناوری دسترسی نداشته باشند. همین مسئله باعث ایجاد شکاف در استفاده از هوش مصنوعی می‌شود. در حقیقت هدف نهایی استفاده از هوش مصنوعی برای تقویت عدالت و شمولیت اجتماعی است، به‌گونه‌ای که همه جوامع بتوانند از فرصت‌های ایجادشده توسط این انقلاب دیجیتال بهره‌مند شوند. بر همین اساس، برای پرکردن این شکاف و بهره‌مندی همه افراد و جوامع به‌صورت برابر از مزایای این فناوری، اقداماتی همچون گسترش آموزش‌های مرتبط، بهبود دسترسی به فناوری‌های نوین و تدوین سیاست‌های عادلانه ضروری است.

## شکاف اقتصادی و اجتماعی

در گزارشی مشترک، سازمان جهانی کار و دفتر نماینده دبیر کل سازمان ملل در امور فناوری هشدار داده‌اند که بدون اقدام بین‌المللی، انقلاب هوش مصنوعی می‌تواند شکاف بین کشورهای پر درآمد و کم درآمد را افزایش دهد و منجر به نابرابری‌های بیشتر بین کشورهای ثروتمند و فقیر شود.

این گزارش با عنوان «شکاف هوش مصنوعی را جدی بگیرید: ترسیم چشم‌اندازی جهانی برای آینده کار» نشان داده که هوش مصنوعی در حال ایجاد انقلابی در

## هوش مصنوعی و نقض داده‌های سایبری

بر اساس نظرسنجی PWC (دومین شبکه بزرگ خدمات حرفه‌ای در جهان)، در سال ۲۰۲۴ تعداد شرکت‌ها و سازمان‌هایی که با نقض داده‌ها (data breach) به ارزش بیش از یک میلیون دلار مواجه شده‌اند، نسبت به سال گذشته به‌طور چشمگیری افزایش یافته و از ۲۷ درصد به ۳۶ درصد رسیده است. این مطالعه که با مشارکت ۳۸۰۰ مدیر ارشد تجاری و فناوری از ۷۱ کشور انجام شد، نشان می‌دهد که شرکت‌ها با ترکیبی از تردید و احساس ضرورت به‌طور هوش مصنوعی مولد (Generative AI) روی آورده‌اند. در عین حال سرمایه‌گذاری‌های خود را در امنیت سایبری برای مقابله با حملات سایبری افزایش داده‌اند.

سازمان‌هایی که در اقدامات امنیت سایبری از بلوغ بیشتری برخوردارند، تعداد کمتری از نقض‌های پرهزینه داده را گزارش کرده (بیش از یک میلیون دلار) و مزایای بیشتری را از اقدامات حفاظتی دریافت می‌کنند. با این حال، صنعت بهداشت و درمان بیشترین آسیب را از رخنه اطلاعاتی داشته است؛ به‌طوری که میانگین جهانی هزینه حملات سایبری مخرب در سراسر جهان ۴.۴ میلیون دلار گزارش شده اما در بخش بهداشت و درمان این رقم ۲۵ درصد بالاتر بوده و به ۵.۳ میلیون دلار رسیده است. همچنین تقریباً ۴۷ درصد از سازمان‌های بهداشتی نقض‌هایی با هزینه بیش از یک میلیون دلار را گزارش کرده‌اند.

هرچه اندازه شرکت‌ها بزرگ‌تر می‌شود، هزینه‌های ناشی از نقض‌های امنیتی نیز افزایش می‌یابد. شرکت‌هایی با درآمد بیش از ۱۰ میلیارد دلار نقض‌هایی به ارزش ۷.۲ میلیون دلار و شرکت‌های با درآمد کمتر از ۱ میلیارد دلار، ۱.۹ میلیون دلار خسارت را گزارش کرده‌اند.

بیش از ۴۰ درصد از رهبران تجاری، درک کافی از خطرات سایبری مرتبط با فناوری‌های نو ظهور مانند هوش مصنوعی مولد، محاسبات کوانتومی و واقعیت افزوده (مجازی) ندارند. بروس اسکات، مدیر ارشد امنیت سایبری در PWC در منطقه کارائیب، تأکید می‌کند: «سازمان‌ها باید امنیت سایبری را به بخشی از ساختار خود تبدیل کنند، نه اینکه تنها در زمان بحران به آن بپردازند.» در این گزارش آنتونی زامور، مدیر PWC در ترینیداد و توباگو نیز به اهمیت نظارت انسانی و ابزارهای مدیریت اخلاقی هوش مصنوعی اشاره کرده و بیان می‌کند: «سازمان‌ها باید خطرات مرتبط با داده‌ها، مدل‌ها و تعامل کاربران را مدیریت کنند.»

هوش مصنوعی مولد می‌تواند نقشی حیاتی در تسهیل حملات سایبری مانند جعل ایمیل‌های تجاری در مقیاس گسترده داشته باشد. حدود ۵۲ درصد از مدیران امنیت سایبری انتظار دارند که هوش مصنوعی مولد در ۱۲ ماه آینده به حملات سایبری فاجعه‌بار منجر شود. این بخش از مدیران پیش‌بینی می‌کنند که هوش مصنوعی مولد می‌تواند در کوتاه‌مدت به ابزار قدرتمندی برای اجرای حملات سایبری پیشرفته تبدیل شود. این نگرانی ناشی از قابلیت‌های هوش مصنوعی مولد در ایجاد محتوای جعلی، حملات فیشینگ پیچیده و سوءاستفاده از داده‌ها در مقیاس بالاست.

با این حال، ۷۷ درصد قصد دارند از این نوع هوش مصنوعی به‌شیوه‌ای اخلاقی و مسئولانه استفاده کنند. این نشان‌دهنده تمایل به استفاده از ظرفیت‌های مثبت هوش مصنوعی مولد با رعایت استانداردهای اخلاقی و مدیریت ریسک جهت پیشرفت کسب‌وکارها، بهبود امنیت و افزایش بهره‌وری است. سه چهارم رهبران کسب‌وکار و فناوری نسبت به پتانسیل هوش مصنوعی مولد ابراز هیجان کرده‌اند. این نشان‌دهنده دیدگاه مثبت بسیاری از مدیران درباره توانایی‌های این فناوری برای ایجاد تحول در صنایع مختلف است. به‌طور کلی نتایج زیر از این نظرسنجی به‌دست آمده است:

۷۷ درصد از پاسخ‌دهندگان موافق بودند که هوش مصنوعی مولد به سازمان‌ها کمک خواهد کرد که طی سه سال آینده خطوط جدیدی از کسب‌وکار را توسعه دهد.

۷۴ درصد موافق بودند که استفاده شخصی کارکنان از هوش مصنوعی مولد منجر به افزایش ملموس بهره‌وری آن‌ها در طی ۱۲ ماه آینده خواهد شد.

۷۵ درصد موافق بودند که فرآیندهای مبتنی بر هوش مصنوعی مولد در یک سازمان، بهره‌وری کارکنان را در طی ۱۲ ماه آینده افزایش خواهد داد.

هوش مصنوعی مولد (GenAI) توانایی بالایی در ترکیب داده‌های حجیم مربوط به یک حادثه سایبری از سیستم‌ها و منابع متعدد دارد تا درک بهتری از آنچه اتفاق افتاده را به رهبران ارائه دهد. این فناوری می‌تواند تهدیدهای پیچیده را به زبانی ساده و قابل فهم توضیح داده، راهکارهای کاهش خطر را ارائه کند و جست‌وجوها و تحقیقات را هدایت کند.